

Rödhaken trivs i granskog.
The Old World Robin thrives in spruce forest.

Harsyra blommor i maj-juni.
Wood Sorrel flowers in May-June.

Linnea blommor i början av juli.
Twinflower blooms at the beginning of July.

7 En vanlig skog

**Blåbärsgranskog är Sveriges vanligaste skog.
Under skuggande granar blommor på sommaren
blåbär, ekorrbär, skogsstjärna och linnea.**

Granens fåglar

I granskogen trivs många fåglar. Alla sjunger de med höga toner – järpen, kungsfågeln, rödhaken och svartmesen. Redan i februarikylan kan den mindre korsnäbben ligga och ruva i sitt bo, väl isolerat med tagellav. I mars-april matar föräldrarna ungarna med frön, som de skickligt klipper fram ur grankottar.

Granen

Granen vandrade in ganska snart efter istiden. Men först för tvåtusen år sedan, under järnåldern, blev den riktigt vanlig när klimatet blev kallare. På Hertsölandet finns tvåhundraåriga granar. I naturreservatet kan de nu växa, leva och dö en alldeles naturlig död tills de blåser omkull. Liggande stammar - lågor – är fulla av levande svampar och insekter.

LULEÅ KOMMUN

ENGLISH

An ordinary forest

Bilberry spruce forest is Sweden's most common type of forest. In the nature reserve, the spruce can grow, live and die a natural death until felled by the wind. Dead trunks are full of living fungi and insects. In this area some spruces are two centuries old. On the ground we see Bilberries (*Vaccinium myrtillus*), May Lily (*Maianthemum bifolium*), Chickweed Wintergreen (*Trientalis europaea*) and Twinflower (*Linnaea borealis*).

Many species of bird live in spruce forest - Hazel Grouse (*Tetrastes bonasia*), Goldcrest (*Regulus regulus*), the Old World robin (*Erithacus rubecula*) and Coal Tit (*Periparus ater*). As early as February, the Common Crossbill (*Loxia curvirostra*) can already be brooding on its nest, well insulated with Horsehair Lichen (*Bryoria*). In March-April the parents feed their young with spruce seeds that they nip out from the cones.

Granfakta:

- Sveriges högsta gran var 51 meter när den fälldes.
- Granar i Sverige kan bli 400 år medan tallar kan bli över 700 år.
- Förr var grankåda populärt tuggummi – och gratis.
- Granar murknar inifrån och tallar utifrån.
- Av granvirke kan man göra både gitarrer och båtar.
- En tät gran är ett bra regnskydd, i alla fall några timmar.
- Efter istiden vandrade granen in i Sverige norrifrån, via Finland.
- Förr gjorde man starka rep av granrötter.